

DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA

Yürütmenin Durdurulması ve Duruşma Taleplidir

DAVACI : Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
Dikilitaş Mah. Aşık Kerem Sok. No. 40 Beşiktaş/İstanbul

VEKİLİ : Av. F. İlker ÜNSEVER, Av. Çağla ELHAN, Av. Begüm GÜMÜŞ, Av. Damla UZUN,
Av. Esmenur ÇAKMAK, Av. Görkem DOĞAN, Av. Mehmet Can İLGAR, Av. Ozan EKİN,
Av. Ünal AKARPINAR, Av. Yetkin BODUR
Dikilitaş Mah. Aşık Kerem Sok. No: 40 Beşiktaş/İstanbul

DAVALI : T.C. Sağlık Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Şehit Mehmet Bayraktar Cad No:3 Çankaya/Ankara

KONU : Davalı Bakanlık tarafından çıkarılan 26 Nisan 2025 tarihli ve 32882 sayılı Resmi Gazete'te yayımlanan "Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik" in;

- "Tanımlar" Başlıklı 4'üncü maddenin 1'inci fıkrasının (a) bendinin,
- "Yetki Belgesi" Başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci , 3'üncü ve 5'inci fıkralarının,
- "Hizmet Standartları" Başlıklı 6'ncı maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinin, 3'üncü fıkrasının ve 5'inci fıkrasının,
- Kayıt ve bildirim başlıklı 8'inci maddenin 4'üncü, 5'inci ve 6'nci fıkralarının,
- "Performans Kriterleri ve Değerlendirme" başlıklı 9'uncu maddesinin 1'inci ve 2'nci fıkralarının,
- "Fatura düzenlenmesi ve verilecek belgeler" başlıklı 12'nci maddesinin (b) bendinin,
- "Denetim" başlıklı 15'inci maddenin 3'üncü fıkrasının,
- "İdari yaptırım" başlıklı 16'ncı maddesinin,
- "Mevcut sağlık tesisi ve aracı kuruluşların uyumu" başlıklı Geçici 1'inci maddesinin,

yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden hukuka aykırı olması nedeniyle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

A) AÇIKLAMALAR :

Davalı Bakanlık tarafından çıkarılan "Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik 26 Nisan 2025 tarihli ve 32882 sayılı Resmi Gazete'te yayımlanarak yürürlüğe girmiş (Ek-1) ve 13/7/2017 tarihli ve 30123 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik (Ek-2) yürürlükten kaldırılmıştır.

Uluslararası sağlık turizmi kapsamında sunulacak hizmetlerin kapsamını belirleyen ve belgelendirme, yetkilendirme, denetim, uygulanacak idari yaptırımlar gibi çok önemli düzenlemeler içeren dava konusu Yönetmelik'in birçok hükmü anayasaya, hukuki belirlilik ve hukuki güvenlik ilkelerine, başta 1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu olmak üzere yürürlükteki birçok kanuna aykırı hükümler içermektedir. Ayrıca dava konusu Yönetmelik hükümlerinin sağlık turizmi sektörünün dinamiklerine uygun olmadığı gibi bir ticaret şirketi niteliğinde olan Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketine (USHAŞ) davalı Bakanlık tarafından mevzuata aykırı yetkiler verildiği ve kamu yararı amacına hizmet etmediği görülecektir.

Sağlık turizmi; insanların ziyaret edilen yerde tedavi olmak ve sağlık hizmetlerinden yararlanmak maksadıyla yaptığı seyahat organizasyonunu ifade eden bir paket olarak sağlık hizmetinin tanıtımı, pazarlaması ve hizmete erişimin sağlanması; transfer, konaklama, bilet satışı gibi hizmetleri de bulunduran bir turizm alanıdır. Yani esasında içeriğinde davalı Bakanlığın yetki ve sorumluluk alanında bulunan sağlık hizmetlerini barındırır dahi, organizasyonun tümü dikkate alındığında niteliği itibariyle turizm sektörüne ilişkin bir kavramdır. Sağlık turizmi kavramı olarak hastayla sağlık hizmetinin buluşmasını, sağlık hizmetine ve tesisine erişimini ifade eden, teşhis ve tedavi süreçleriyle teknik olarak ilgisi ve ilişkisi bulunmayan, ancak bu hizmetlerin ifasında kolaylaştırıcı rol üstlenen organizasyon yapısının adıdır. Kısaca özetlemek gerekirse; sağlık turizmi kavramının sağlık hizmetine ilişkin kısmı sağlık mevzuatına, turizm hizmetleriyle ilgili kısmı ise turizm mevzuatına dayalı olarak gerçekleştirilir.

Müvekkil Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) ise; 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nun 32. Maddesinde belirtilen *"Seyahat acentaları, seyahat acentalığı mesleğinin yurt ekonomisi ve turizmine uygun surette gelişmesini sağlayıcı tedbirleri almak ve mesleki ahlak ve tescinüdü korumak amacıyla Seyahat Acentaları Birliği adı altında tüzel kişiliği haiz bir birlik kurarlar. Seyahat acentalarının bu birliğe üye olmaları zorunludur."* hükmü gereğince kurulmuş, Anayasanın 135. maddesi gereğince kamu kurumu niteliğine haiz olan meslek birliğidir. Bu kapsamda 1618 Sayılı Kanun ile bu kanun dayalı ilgili kapsamında müvekkil Birliğe bağlı olarak faaliyet gösteren yaklaşık 16.000 üye seyahat acentası mevcuttur ve bunlardan bir kısmı sağlık turizmi alanında faaliyet göstermektedir.

Dava konusu düzenleme ile sağlık turizmi hizmeti veren yapıların turizmle ilgili bir idari ve hukuki bağlantısı kalmamış, sağlıkla ilgili bir iş ve işleme dönüştürülmüştür.

Bu kapsamda 1618 Sayılı Kanun'da müvekkile yüklenen kanuni görev ve sorumlulukların ifası amacı ile 1618 Sayılı Kanun'aa dayalı olarak çıkarılan Seyahat Acentaları Birliği Yönetmeliği'nin 5. Maddesinin 1. fıkrasının (s) bendi uyarınca huzurdaki dava açılmıştır.

B) İŞBU DAVA İLE İPTALİ İSTENEN YÖNETMELİK HÜKÜMLERİNİN İNCELENMESİ:

1) DAVA KONUSU YÖNETMELİK'TE "ARACI KURULUŞ"UN SEYAHAT ACENTASI OLMA ZORUNLULUĞUNU ORTADAN KALDIRAN;

- "Tanımlar" Başlıklı 4'üncü maddenin 1'inci fıkrasının (a) bendi ile
 - "Hizmet Standartları" Başlıklı 6'ncı maddesinin 2. fıkrasının (a) bendi
- HUKUKA AYKIRIDIR.

Dava konusu Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılan 13/7/2017 tarihli ve 30123 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uluslararası Sağlık Turizm ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar" Başlıklı 4'üncü maddenin 1'inci fıkrasının (g) bendinde;

"Uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşu: Bakanlıkça, uluslararası sağlık turisti ile beraberindeki refakatçi ve diğer yakınlarına konaklama, ulaşım ve transfer hizmetlerinin sağlanması faaliyetlerini yürütmek üzere yetkilendirilen, 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu uyarınca işletme belgesi alan A grubu seyahat acentaları"

olarak tanımlanmaktaydı. Sağlık turizmi maksadıyla ülkemizi ziyaret edecek turistlerin ve refakatçilerinin turizm organizasyonlarını gerçekleştiren sağlık turizmi aracı kuruluşu olarak faaliyette bulunabilmek, 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu kapsamında işletme belgesi sahibi bir seyahat acentası olma şartına bağlanmış idi.

Dava konusu Yönetmelikte ise;

- "Tanımlar" Başlıklı 4'üncü maddenin; 1'inci fıkrasının (a) bendi:

(a) Aracı kuruluş: Uluslararası sağlık turisti ile beraberindeki refakatçi ve diğer yakınlarına uluslararası sağıkturizmi hizmetleri kapsamında danışmanlık yapan, sağık tesisi organizasyonu, konaklama, ulaşım ve transfer hizmetlerinin sağılanması faaliyetlerini yürüten ve yetki belgeli tüzel kişilerce işletilen kuruluşu.)

- "Hizmet Standartları" Başlıklı 6'ncı maddesinin 2. fıkrasının (a) bendi:

(2) Aracı kuruluş aşağıda belirlenen hizmet standartlarına uygun olarak faaliyet gösterir:

a) Aracı kuruluşların konaklama, ulaşım ve transfer hizmetlerini 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu kapsamında yetkili seyahat acentaları vasıtasıyla yerine getirmesi zorunludur. Bu hizmetler, aracı kuruluşun yetkili seyahat acentası olması halinde aracı kuruluş tarafından bizzat yürütülebilir...

Hükümleri ile "aracı kuruluş" tanımı değiştirilmiş, "aracı kuruluş"un seyahat acentası olma zorunluluğu ortadan kaldırılmıştır. Böylece sağık turizmi aracı kuruluşunun turizme ilişkin herhangi bir yetkinlik, izin, ruhsat, deneyim vb. koşullara tabi olmaksızın faaliyet gösterebilmesi mümkün kılınmış, seyahat acentasının fonksiyonu transfer ve konaklama rezervasyonuna indirgenmiş, tanıtım, pazarlama ve organizasyondan oluşan paket kavramı ortadan kaldırılmıştır.

Aracı kuruluşların seyahat acentası olma zorunluluğunu ortadan kaldıran dava konusu yönetmelik hükümleri, aşağıda detaylıca izah edileceği üzere birden fazla hukuki sebebe bağılı olarak hukuka ve hakkaniyete aykırıdır:

a) Söz Konusu Hükümler 1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununa Aykırıdır.

Dava konusu yönetmeliğin 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi ile her ne kadar aracı kuruluşun konaklama, ulaşım ve transfer hizmetlerini bir seyahat acentasından temin etme yükümlülüğü getirilmiş ise de; sağık hizmetinin tanıtımı, pazarlaması ve hasta ile refakatçinin seyahatinin organize edilmesi gibi faaliyetler bir bütün olarak değerlendirilmeksizin 1618 Sayılı Kanun'a aykırı biçimde düzenlemeler yapılmıştır.

Müvekkil Birlik üyesi seyahat acentaları; 1618 sayılı Kanunun 1/e maddesi gereğince kâr amacı ile turistlere turizm ile ilgili bilgiler vermeye, paket turları ve turları oluşturmaya, turizm amaçlı konaklama, ulaştırma, gezi, spor ve eğlence hizmetlerini görmeye yetkili olan, oluşturduğu ürünün kendi veya diğer seyahat acentaları vasıtası ile pazarlayabilen ticarî kuruluş olarak tanımlanmıştır.

1618 sayılı Kanun'a dayalı olarak çıkarılan Seyahat Acentaları Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde seyahat acentalarının sunduğu hizmetler sayılmıştır:

" (1) Seyahat acentalarının hizmetleri şunlardır:

a) Seyahat acentalığı faaliyetleri, Kanuna göre kurulmuş seyahat acentalarınca yerine getirilir. Tüketicie yönelik olarak bir bedel karşılığında seyahat acentalığına münhasır faaliyet olarak tanımlanan hizmetlerin seyahat acentası olmayan kişi ve kuruluşlar tarafından yapılması yasaktır. Seyahat acentalarına münhasır hizmetler şunlardır:

1) Münferit veya gruplar için bir programa bağılı ya da programsız geceleme veya gecelemez yurt içi/yurt dışı tur veya paket turları tanıtır, oluşturur, pazarlar veya satar,

2) Kara, deniz ve hava ulaştırma araçlarının ve bu araçlara sahip işletmelerin rezervasyonunu yapar, biletlerini satar,

3) Seyahat acentalarının ürettiği hizmetlerin tamamını ya da bir kısmını ürün sahibi seyahat acentası tarafından yetki verilmek suretiyle satar,

- 4) Transfer yapar,
5) Kâr amacıyla konaklama, ulaşım, gezi, yeme-içme, eğlence sağlayan, sportif faaliyetler, kongre-konferans, dinî, sağlık, eğitim, kültürel, bilimsel ve meslekî inceleme, teşvik veya destek amaçlı seyahat ve bunun içinde yer alan hizmetleri organize etmeyi, sağlamayı, pazarlamayı, gerçekleştirmeyi içeren paket tur veya turları düzenler, satar,
6) Kâr amacıyla ikram, teşvik veya destek amaçlı olarak bedelsiz sunulmak üzere bedelini bizzat ödeyen kişi ya da kuruluşun yapacakları hizmetleri oluşturur, pazarlar veya satar"

1618 Sayılı Kanunda :

"Tur; Türkiye'nin tarihi, doğal, kültürel, turistik değerlerinden en az birini tanııtma ve ulaştırmayı birlikte kapsayan, bu hizmetlerin dahil olduğu tek bir fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve hizmeti yirmidört saatten kısa bir süreyi kapsayan ticarî faaliyet",

1618 sayılı kanunda Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a yapılan atıf nedeniyle 6502 sayılı Kanun'da:

"Paket tur; paket tur düzenleyicileri veya aracıları tarafından ulaşım, konaklama ve bu hizmetlere bağlı olmayan başka turizm hizmetlerinden en az ikisinin birlikte, her şeyin dâhil olduğu fiyatla satılan veya satımı vaat edilen ve hizmetin yirmi dört saatten uzun bir süreyi kapsadığı veya gecelik konaklamayı içerdığı hizmetler" olarak tanımlanmaktadır.

Görüldüğü üzere, tur/paket oluşturma, transfer yapma, bilet satışı gerçekleştirme ve konaklama rezervasyonu gerçekleştirmek gibi turizm ürünlerinin satılması, pazarlanması, organize edilmesi gibi hizmetlerin seyahat acentası olmayan kişi ve kuruluşlar tarafından yapılması yasaklanmıştır.

Oysa dava konusu yönetmelik hükümleri, sağlık turisti ve sağlık turisti refakatçileri ile sağlık tesisini bir araya getirecek olan söz konusu turizm ürününü organize etme, satma, tanııtma ve pazarlama faaliyetini gerçekleştirecek aracı kuruluşların seyahat acentası olma yükümlülüğünü ortadan kaldırarak 1618 sayılı Kanun ve Seyahat Acentaları Yönetmeliği'ne aykırılık teşkil etmektedir. Adında turizm olan bir faaliyeti ve turist olarak nitelenen katılımcısını turizm dışı yapı ve mevzuata bağlamak seyahat acentalarının varlığını gereksiz kılan bir düzenlemedir. Seyahat acentaları sadece transfer yapan, uçak bileti satan, otel rezervasyonu gerçekleştiren ticarî kuruluşlar değildir. Seyahat acentaları turistlerle gerekli bağlantıyı kurarak turistin talebine uygun şekilde seyahati bir bütün olarak organize etmek noktasında münhasıran yetkilendirilmiştir.

Türkiye'deki sağlık hizmetlerinin yurtdışında çeşitli pazarlarda tanııtım ve pazarlamasının yapılması, bu kapsamda yurtdışındaki hasta ve refakatçinin Türkiye'deki sağlık hizmetine erişimini mümkün kılacak seyahat organizasyonunun gerçekleştirilmesi, hastanın Türkiye'de sağlık kuruluşuna erişimini, refakatçinin turist olarak ülkemizde ağırlanmasını ve her türlü turizm organizasyonunun pazarlamasını yapmaya yetkili olan tek ticarî işletmeler 1618 Sayılı Kanun uyarınca seyahat acentalarıdır. Bu nedenle sağlık turizmi olarak tanımlanan faaliyetler içerisinde hastaya erişim, hastanın ikna edilmesi, sağlık tesisi ile arasındaki bağın oluşturulması süreçleri sağlık turizmi aracı kuruluşu belgesi sahibi seyahat acentaları tarafından ifa edilmeye devam edilmelidir.

Yukarıda anılan yönetmelik değişikliği ile yurtdışında sağlık hizmetinin tanııtımı, pazarlaması ve hastanın seyahatinin organize edilmesi faaliyetleri bir bütün olmaktan çıkarılmış, seyahat acentalarının işlevi ulaşım ve konaklama organizasyonuna indirgenmiştir. Pazarlama ve tanııtım gibi sağlık turizmi faaliyetinin seyahat organizasyonunda ayrılmaz parçası olan işlerin seyahat acentası işletme belgesi sahibi olmayan kişi ve kuruluşlarca da yapılabilmesinin önü açılmış, sağlık turizmi faaliyeti böylece turizmle ilgili kurum ve kuruluşların etki ve yetki alanı dışından çıkarılmış bir hale getirilmiştir. Açık kanuni düzenlemeler uyarınca; tedavi süreci ve işlemleri dışındaki hususlarla, hasta ve yakınlarına

sunulacak hizmetlerin turizm mevzuatı kapsamında ifa edilmesi esas olup, bu alanda tek organizasyon yetkilisi seyahat acentalarıdır.

Dava konusu Yönetmeliğin bu hükümleri ile turizm sektörünün dinamiklerini ve turizm organizasyonunu bilmeyen kişi ve kuruluşlarca sağlık turizmi seyahati organizasyonu gerçekleştirilmesi, ülkemize gelecek sağlık turistlerinin yararlandığı hizmetlerin niteliğini de düşürerek turistlerin mağdur olmasına neden olacak, netice olarak ülke turizmine ve ülkemizin itibarına da zarar verecektir.

Bütün bu nedenlerle esasında söz konusu hükümler, kanunda açıkça yasaklanan işletme belgesiz seyahat acentalığı faaliyetini üçüncü kişilerin yapabilmesine yetki veren düzenlemeler içermektedir. Kanunen yasaklanmış bir eyleme yönetmelik ile izin verilebilmesi normlar hiyerarşisi gereği de mümkün değildir.

b) Anılan Hükümler "Hukuki Belirlilik" ve "Hukuki Güvenlik" İlkelerini İhlal Etmektedir.

Yukarıda izah edildiği üzere dava konusu yönetmelik yürürlüğe girmeden önce aracı kuruluş olarak faaliyette bulunabilmek için seyahat acentası olmak bir zorunluluk teşkil etmekte idi. Mülga yönetmelik hükümlerine dayalı olarak seyahat acentası işletme belgesi alan 1270 tüzel kişiliğin kazanılmış hakları da söz konusu hükümler ile yok sayılmaktadır. Hali hazırda 1270 adet tüzel kişilik, aracı kuruluş olarak faaliyette bulunabilmek için seyahat acentası işletme belgesi almış, bu kapsamda 1618 Sayılı Kanun ve Seyahat Acentaları Yönetmeliği hükümleri gereği lüzumlu olan, işyeri yeterlilikleri, temsilcilerin adli sicilleri ve personele ilişkin yükümlülükler ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'na kuruluş ve şube ücretleri ödemek, TÜRSAB'a üyelik ücreti ve aidat ödemek gibi mali külfetlere de katlanmış durumdadır.

Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi gereği; hukuk normları öngörülebilir olmalı, kişilerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici davranış ve düzenlemelerden kaçınmasını gerekli kılmaktadır.

Dava konusu yönetmelik hükümlerine göre faaliyette bulunacak olan aracı kuruluşlar, geçmiş yıllarda mali, idari ve hukuki kriterleri karşılamak için birçok ilave külfet altına giren seyahat acentası işletme belgesi sahibi aracı kuruluşlar bakımından hakkaniyetsizlik doğuracak haksız rekabet teşkil edecektir. İdare tarafından yürürlüğe konacak yasal düzenlemelerin açık, anlaşılır, uygulanabilir ve öngörülebilir olması gerektiği kuşkusuzdur. Yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre faaliyette bulunan 1270 şirketin yatırımlarını yok sayarak, davalı Bakanlıkça önceki yönetmelik hükümlerine aykırı şekilde gerçekleştirilen bu düzenlemeler hukuki güvenlik ve belirlilik ilkesine de aykırıdır.

2) YÖNETMELİĞİN

- "Yetki Belgesi" Başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci ve 3. fıkrası,
- "Hizmet Standartları" Başlıklı 6'ncı maddesinin 5'inci fıkrası,
- "Performans Kriterleri ve Değerlendirme" başlıklı 9'uncu maddesinin 1'inci fıkrası,
- "Denetim" başlıklı 15'inci maddenin 3'üncü fıkrası,
- "İdari yaptırım" başlıklı 16'ncı maddesinin 2. fıkrası ile;

USHAŞ İSİMLİ ÖZEL BİR TİCARET ŞİRKETİNİN SEKTÖRDEKİ TEK İDARİ OTORİTE OLMASINI SAĞLAYAN GENİŞ YETKİLER VERİLMESİ HUKUKEN KABUL EDİLEMEZ NİTELİKTEDİR.

Dava konusu yönetmeliğin;

- "Yetki Belgesi" Başlıklı 5'inci maddesinin,
1'inci fıkrası:

"MADDE 5-

(1) Sağlık tesisi ve aracı kuruluşların uluslararası sağlık turizmi hizmetlerinde faaliyetyürütebilmesi için yetki belgesi alması zorunludur. Yetki belgesi; sağlık tesisi için Bakanlık, aracı kuruluş için USHAŞ tarafından düzenlenir."

3'üncü fıkrası:

"(3) Aracı kuruluş için yetki belgesi başvurusu EK-1/B'de yer alan başvuru evrakları ile birlikte USHAŞ'ayapılır. USHAŞ tarafından başvuru üzerine aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir:

a) Başvuru evrakları incelenir ve inceleme sonucunda başvuru evraklarında eksiklik veya kriterlere uygunsuzluk tespit edilmesi hâlinde, 15 iş günü içinde başvurucuya bildirilir. Başvuru evraklarında eksiklik veya uygunsuzluk bulunduğu bildirilen başvurucunun 30 iş günü içinde eksikliklerini tamamlayamaması halinde başvurusu reddedilmiş sayılır.

b) Başvuru evraklarında eksiklik veya kriterlere uygunsuzluk bulunmadığı anlaşılan başvuru USHAŞ tarafından oluşturulan inceleme ekibi tarafından yerinde incelenir. Yerinde inceleme neticesinde USHAŞ tarafından uygun görülmesi halinde 15 iş günü içinde EK-3/B'de bulunan yetki belgesi düzenlenir."

- "Hizmet Standartları" Başlıklı 6'ncı maddesinin 5'inci fıkrası:

"(5) USHAŞ, uluslararası sağlık turizmi alanında hizmet vermekte olan tüm sağlık tesisi ve aracı kuruluşların tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini HealthTürkiye markası ile destekler. Ulusal ve uluslararası kongre, seminer ve benzeri etkinliklere sağlık tesisi ve aracı kuruluşların katılımına rehberlik eder."

- "Performans Kriterleri ve Değerlendirme" başlıklı 9'uncu maddesinin 1'inci fıkrası:

MADDE 9-

"(1) Sağlık tesisi ve aracı kuruluşlar, EK-2'de yer alan performans kriterleri doğrultusunda USHAŞ tarafından yılda en az bir kez değerlendirilir. Yapılan değerlendirme neticesinde sağlık tesisi ve aracı kuruluşların yeterliliği Portal üzerinden ilgililere bildirilir."

- "Denetim" başlıklı 15'inci maddesinin 3'üncü fıkrası:

"(3) Aracı kuruluşlar, uluslararası sağlık turizmi kapsamında yapmış olduğu faaliyetlerle ilgili olarak bu Yönetmelikte yer alan hususlarda 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine uygunluk yönünden USHAŞ tarafından değerlendirilir."

- "İdari yaptırım" başlıklı 16'ncı maddesinin 2. fıkrası:

"(2) Yapılan denetimler esnasında, sağlık turistinin tedavisini olumsuz etkileyen, hizmetin devamı halindesağlığını ve güvenliğini tehlikeye sokan ve hizmetin gecikmeksizin durdurulmasını gerektiren acil ve telifisi güç durumların ortaya çıktığının tespiti halinde yetki belgesi bu durum ortadan kalkıncaya kadar; sağlık tesisi için Bakanlık, aracı kuruluş için USHAŞ tarafından askıya alınır."

Hükmüne haiz olup, dava konusu yönetmelik ile yürürlükten kaldırılan 13/7/2017 tarihli ve 30123 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre; sağlık turizmi alanında tesislerin ve aracı kuruluşların yetkilendirilmesi, gerekli izinlerin verilmesi, denetlenmesi ve yaptırım uygulanması gibi hususlar davalı Sağlık Bakanlığına bağlı İl ve İlçe Sağlık Müdürlükleri tarafından yürütülmekte iken; dava konusu yönetmelik ile özel bir şirket olan USHAŞ'a, anayasal sınırlara ve idare hukuku normlarına aykırı biçimde oldukça geniş kapsamlı yetkiler verilmektedir.

a) Yönetmelik ile Kamu Hizmetlerinin Davalı Bakanlık Tarafından Özel Bir Sermaye Şirketi Olan USHAŞ'a Devredilmesi Hukuka Aykırıdır:

Kamu hizmetlerinin devlet tarafından görülmesi anayasal bir kural olmakla birlikte, Kamu hizmetlerinin özel kişiler eliyle gördürülmesi hususunda temel sınırlamalar bulunmaktadır. Kamu hizmetini özel kişilere gördürmenin sınırının çizilmesi bakımından en önemli ölçüt, Anayasa'nın 128. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ve kamu görevlisi tanımını da içerecek şekilde kaleme alınmış olan "genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken kamu hizmetleri" kavramıdır. Yine Anayasanın 167. Maddesine göre "*Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.*"

USHAŞ Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi tarafından yönetim, belgelendirme ve denetim yetkilerinin aynı anda tek bir tüzel kişilik eliyle kullanılması sağlık turizmi alanında telafi imkansız zararlara neden olacaktır. Zira USHAŞ, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi bir sermaye şirkettir. Bu özelliği sebebiyle ortaklık yapısı, sermayesi gibi birçok unsur zaman içerisinde değişebileceği gibi söz konusu yönetim ve denetim yetkilerinin kullanımından doğan uyuşmazlıkların hangi yargı kolunda çözümleneceği hususu da hukuki bir sorun olarak gündeme gelecektir.

Bu sebeple yönetim, belgelendirme ve denetim gibi kamu erki kullanımının kamu kurumları eliyle yapılmasının ve kullanılacak personelin kamu görevlisi sıfatını taşımasının hukuki esas olması gerekirken, söz konusu yetkilerinin USHAŞ adlı ticaret şirketine devredilmesine imkan veren dava konusu yönetmelik hükümleri anayasaya ve idare hukukunun temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. Yürürlükten kaldırılan 2017 tarihli Yönetmelik hükümlerine dayanarak, devlet tüzel kişiliği adına davalı Bakanlık tarafından yetkili kamu görevlileri aracılığıyla sunulan kamu hizmetlerine güvenerek yatırımlar gerçekleştiren ve faaliyetlerde bulunan kişiliklerin aldığı hizmetlerin, bu hizmetleri sunma yeterliliği bulunmayan USHAŞ isimli şirket tarafından verilmesi hukuki güvenlik ilkesine aykırı olup, turistlerin can ve mal güvenliği ile sektörel yansımaları bakımından telafi edilemez nitelikte bir tehlike doğurmaktadır. Bunun yanında USHAŞ'ın söz konusu yetkilerini kullanırken, belgelendirip denetleyeceği kuruluşlara rakip olma özelliğini taşıması, rekabet hukuku ilkeleri kapsamında da başkaca hukuki sorunlara yol açacak niteliktedir.

b) Yönetmelik Hükümleri USHAŞ'ın Kuruluş Mevzuatına Aykırılık Teşkil Etmektedir.

Daha evvel davalı Bakanlık tarafından yerine getirilen işlemlerin USHAŞ isimli özel şirkete verilmesi, USHAŞ'ın kuruluş mevzuatına da aykırılık teşkil etmektedir.

USHAŞ'ın resmi web sitesinde şirketin faaliyet alanları şu şekilde tanımlanmaktadır (Ek-3):

"USHAŞ, uluslararası sağlık hizmetleri alanında Türkiye'de sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Bakanlığa önerilerde bulunmak üzere Sağlık Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olarak 04/02/2019 tarihinde faaliyete geçmiştir. Merkez ofisi Ankara'da bulunan USHAŞ'ın İstanbul'da bir şubesi bulunmaktadır."

2/11/2011 tarihli Resmi Gazete yayımlanan 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kurulan USHAŞ'ın kuruluş mevzuatındaki hükümler ise şu şekildedir:

"EK MADDE 2- (1) Uluslararası sağlık hizmetleri alanında ülkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları

ve akreditasyon kriterleri konusunda Bakanlığa önerilerde bulunmak üzere Uluslararası Sağlık Hizmetleri unvanı ile bir anonim şirket (USHAŞ) kurulmuştur. USHAŞ'ın ilgili olduğu bakanlık Sağlık Bakanlığıdır.

(2) USHAŞ'ın faaliyet konuları şunlardır:

- a) Uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi vermek.
- b) Ülkemizin sağlık hizmetlerinin uluslararası tanıtımını yapmak, bu alandaki tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini koordine etmek, yönlendirmek ve desteklemek.
- c) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin aracılık faaliyetlerinde bulunmak, verilen yetki çerçevesinde kamu ve özel sektör kuruluşları adına uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin sözleşme yapmak, yapılan sözleşmelerin yürütülmesine destek olmak.
- ç) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin bilgi alma başvurularına cevap vermek, şikâyetler ve anlaşmazlıkların çözümü için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmak, tarafların karşılaşılabilecekleri sorunları tespit ederek önleyici tedbirler almak.
- d) Ülkemizin sağlık sisteminin tanıtımını yapmak, sağlık sistemleri, sağlık finansmanı ve kamu özel işbirliği modelleri konusunda uluslararası kişi ve kuruluşlara danışmanlık yapmak, bu alanlarda sistemlerin kurulması ve geliştirilmesine ilişkin yurt dışı talepleri karşılamak, projeler yapmak ve uygulamak.
- e) (Değişik: 15/11/2018-7151/39 md.) Yurt dışında sağlık kuruluşu açmak, işletmek, ortaklık kurmak ve işbirliği yapmak, sağlık ve eğitim amacına yönelik bina inşa etmek ve ettirmek, ilaç, cihaz ve tıbbî malzeme tedariki yapmak.
- f) (Değişik: 15/11/2018-7151/39 md.) Sağlık meslek eğitimi turizmine yönelik faaliyetlerde bulunmak; yurt içindeki eğitim kurumlarına yurt dışından öğrenci teminine aracılık etmek, yurt dışında eğitim kurumu açmak ve eğitim faaliyetinde bulunmak.
- g) Faaliyet alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer ve benzeri etkinliklerde bulunmak, araştırma ve yayın yapmak.
- ğ) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler, hizmet sunum standartları, akreditasyon kriterleri, fiyat tarifeleri ve hukuki düzenlemeler konusunda ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve bu konularda Bakanlığa önerilerde bulunmak.
- h) Sağlık meslekleri eğitimi konusunda teşvikler geliştirmek, bu alanda uluslararası öğrencileri ve eğitim kurumlarını desteklemek.

...

(7) USHAŞ'ta, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilir. Çalışacak personel sayısı 150 kişidir, Cumhurbaşkanı bu sayıyı dört katına kadar artırmaya yetkilidir. İstihdam edilecek personele ödenecek ücret ile diğer tüm mali ve sosyal hakların aylık ortalaması Cumhurbaşkanınca şirket için belirlenecek üst sınırı aşamaz.

(8) USHAŞ, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve 18/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi değildir."

663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de USHAŞ'ın kuruluş amaçları sayılmış olup, USHAŞ'ın kuruluş amaçları arasında sağlık hizmetleri alanında tanıtım yapmak, sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, Bakanlığa önerilerde bulunmak gibi Bakanlığın sağlık hizmetlerini destekleyici ve bu hizmetlere yardımcı olacak nitelikte birtakım amaçlarının düzenlendiği görülmektedir. Bunun yanında uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin sözleşme yapmak, şikâyetler ve anlaşmazlıkların çözümü için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmak, sağlık turizmi işbirliği modellerine ilişkin danışmanlık ve projeler yapmak, eğitim teşvik ve desteğinde bulunmak gibi yine sağlık turizmi alanında tavsiye edici, tanıtıcı, proje geliştirmeye dönük tali hak ve yükümlülükler düzenlenmektedir.

Oysa söz konusu Yönetmelik ile özel bir şirket olan USHAŞ'a kuruluş mevzuatında yer almayan, Bakanlık tarafından yürütülmesi gereken temel idari görevler verilmekte olup, söz konusu

düzenlemeler sağlık turizmi alanında tek yetkili idari otoritenin USHAŞ olmasına yol açacak niteliktedir. USHAŞ'ın kuruluş mevzuatındaki Bakanlık tarafından sunulması gereken hizmetlere ilişkin tavsiye edici ve yardımcı nitelikteki rolünü genişleterek davalı Bakanlığa ait hak ve yetkileri USHAŞ'a devreden yönetmelik hükümleri açıkça hukuka aykırıdır.

c) Özel Bir Tüzel Kişilik Olan, Yönetmelik'te Belirtilen Kamu Hizmetlerini Sunmak İçin Gerekli Yönetim Teşkilatı ve Teknik Altyapısı Bulunmayan USHAŞ'a Verilen Yetkiler, Sağlık Turizmi Sektörünü Tehdit Eden Bir Kamu Güvenliği Sorunudur.

Dava konusu Yönetmelikte kuruluş ve belgelendirmeye ilişkin yetkiler ile birlikte, sağlık tesislerinin/aracı kuruluşların performans kriterlerine göre değerlendirilmesi, veri akışlarının toplanması ve denetim süreçlerinin yürütülmesi doğrudan USHAŞ'a verilmiştir.

Dilekçemizin giriş kısmında izah ettiğimiz üzere, içeriğinde sunulan ürün bir sağlık hizmeti olsa dahi esasında bir turizm organizasyonu olan sağlık turizmüne ilişkin denetimlerin, sektöre hakim olmayan bir özel kişiye gördürülmesi kamu yararı ilkesi ile de bağdaşmamaktadır.

Ayrıca 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan " (7) USHAŞ'ta, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilir. Çalışacak personel sayısı 150 kişidir, Cumhurbaşkanı bu sayıyı dört katına kadar artırmaya yetkilidir." hükmü ile USHAŞ'ta çalışacak azami personel sayısı 150 olarak belirlenmiş, Cumhurbaşkanının çalışacak kişi sayısını en fazla 600 kişiye kadar artırabileceği düzenlenmiştir.

Daha evvel Bakanlık tarafından yerine getirilen değerlendirme, izleme ve denetlemeye yönelik kamu hizmetlerinin bu amaçlarla kurulmamış olan ve maksimum personel sayısı dahi mevzuatla belirlenen özel bir şirket olan USHAŞ' tarafından yürütülebilmesi mümkün değildir. Bir Anonim Şirket olarak kurulmuş olan USHAŞ'ın kuruluş yapısı, mevcut kapasitesi, altyapısı, sektörel tecrübesi ve mali dengesi dikkate alındığında, oldukça geniş kapsamlı olan idari yetkileri kullanmaya ve yönetmelikte belirtilen kamu hizmetlerini sunmaya elverişli olmadığı açıktır.

İdare hukuku dinamikleri kapsamında yetkili bir "idare" kabul edilemeyecek özel bir şirket olan USHAŞ'ın idari ve mali açıdan denetimi, mevzuat kapsamında kendisine verilen hak ve yetkileri usulüne uygun biçimde yürütmemesinin yaptırımı ve bu kapsamda zarara uğrayacak sektör temsilcileri ile turistlerin mağduriyetlerinin nasıl karşılanacağı da hukuki bir belirsizlik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu gerçeklik göz önüne alındığında; denetimlerin yetersizliği ile performans değerlendirme süreçlerinin objektif, denetlenebilir ve sektörün dinamiklerine uyumlu yürütülememesi ülkemizin sağlık turizmindeki itibarına zarar verecek niteliktedir. Dava konusu yönetmelik yürürlüğe girmeden önce devlet tüzel kişiliği içerisindeki Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan değerlendirme, inceleme, belgelendirme ve denetleme düzenine göre faaliyette bulunan ve devlet güvencesi ile yatırımlar gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişilerin sunduğu hizmetleri olumsuz etkileyeceği oldukça açık olan hükümlerin, sektörel açıdan meydana gelecek olumsuz yansımaları nazara alındığında kamu yararı ilkesi ile bağdaşmadığı açıktır.

Kamu güç ve yetkisini kullanarak yurt içinde ve yurtdışında mali, idari ve hukuki işlemler yapacak ve bir kamu hizmeti sunacak olan USHAŞ'ın bir özel hukuk tüzel kişiliği olarak nasıl denetleneceği belirlenmemiş ve herhangi bir denetim mekanizması düzenlenmemiştir. Bu noktada USHAŞ tarafından kamusal yetkilerin kullanılması noktasında uğranacak zararların nasıl telafi edileceği ile ilgili de bir hukuki belirsizlik mevcut olup, yukarıda izah edilen nedenlerle USHAŞ'a verilen yetkiler esasında bir kamu güvenliği sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.

ç) USHAŞ'a Somut Bir Gerekçe Göstermeksizin Aracı Kuruluşun Yetki Belgesini Askıya Alma Hakkı Tanınmaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin;

"İdari yaptırım" başlıklı 16'ncı maddesinin 2. fıkrasında yer alan;

"(2) Yapılan denetimler esnasında, sağlık turistinin tedavisini olumsuz etkileyen, hizmetin devamı halinde sağlığını ve güvenliğini tehlikeye sokan ve hizmetin gecikmeksizin durdurulmasını gerektiren acil ve telafisi güç durumların ortaya çıktığının tespiti halinde yetki belgesi bu durum ortadan kalkıncaya kadar; sağlık tesisi için Bakanlık, aracı kuruluş için USHAŞ tarafından askıya alınır."

Hükmü incelendiği taktirde, oldukça genel ve soyut gerekçelere dayalı olarak, USHAŞ'ın aracı kuruluş yetki belgesini askıya alabileceğinin düzenlendiği görülecektir. Sağlık tesisinin yetki belgesini askıya alma yetkisi Bakanlığa verilmiş iken, aracı kuruluşun yetki belgesini askıya alma hakkının özel bir şirket olan USHAŞ'a tanınmaması gerektiğine ilişkin yukarıda detaylıca izah ettiğimiz hukuki sebepleri tekrar ederiz.

Ayrıca dikkat çekilmesi gereken hususlardan bir diğeri ise; yetki belgesinin askıya alınması gibi oldukça ağır nitelikteki bir idari yaptırımın, somut, gerekçeli ve uygulamada kötüye kullanıma mahal vermeyecek bir biçimde açıkça ifade edilmesi gerektiğidir. Hukuki belirlilik ilkesi gereği, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuyla yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlemleri içermesi gerekmektedir.

Oysa söz konusu hükümde turistin sağlığını olumsuz etkileyen, güvenliğini tehlikeye sokan acil durumlarda yetki belgesinin askıya alınabileceği ifade edilmekte olup, sağlığı olumsuz etkileyecek nitelikteki durumların neler olduğu, güvenliği tehlikeye sokma kriterinin nasıl belirleneceği, acil ve telafisi güç durumun hangi halleri kapsadığı gibi hususların açıkça düzenlenerek, yaptırıma konu fiillerin açıkça ve tereddüde mahal vermeyecek biçimde tespit edilebilmesi gerektiği açıktır. Bu nedenle söz konusu hüküm, aracı kuruluşun yetki belgesinin askıya alınması yetkisinin USHAŞ'a verilmesi haricinde, taşıdığı hukuki belirsizlik nedeniyle de hukuka aykırıdır.

3) SAĞLIK TURİZMİ YETKİ BELGESİNİN DEVREDİLMESİNİ YASAKLAYAN DAVA KONUSU YÖNETMELİĞİN "Yetki Belgesi" Başlıklı 5'inci maddesinin 5'inci fıkrası HUKUKA AYKIRIDIR.

Dava konusu Yönetmelik ile uluslararası sağlık turizmi hizmetlerinde faaliyette bulunmak isteyen sağlık tesisi ve aracı kuruluşların yetki belgesi alma zorunluluğu getirilmiş ve Yönetmeliğin 5'inci maddesinin 5'inci fıkrasında yer alan "(5) Uluslararası sağlık turizmi yetki belgesi devredilemez." hükmü ile söz konusu yetki belgesinin devredilmesi yasaklanmıştır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; dava konusu yönetmeliğin dayanağı olduğu belirtilen 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 9 uncu maddesinin (c) bendi, ek 11 inci ve ek 19 uncu maddeleri, 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 2'nci maddesi ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 355'inci ve 508'inci maddelerinde sağlık turizmi yetki belgesinin devrini yasaklayan bir hüküm mevcut değildir. Dayanak kanunlarda yer almayan ve sektörün tümünü kapsayacak nitelikteki genel bir yasak yönetmelik ile uygulanmaya çalışılmaktadır.

Bilindiği üzere; Türk Ticaret Kanunu bir ticari işletmenin başka bir tüzel kişiliğe devrine, şirketlerin kanunda belirlenen yöntem ve usuller ile birleşebilmesine ve devredilebilmesine cevaz vermektedir.

Bu durum ticari hayatın da olağan bir sonucu olarak karşımıza çıkmakta, yapılan işin niteliğine göre belirlenen kriterlere uygun olarak işletmelerin devrine özgü kurallar belirlenmektedir. Bu kapsamda davalı Bakanlık tarafından verilen yetkiye göre faaliyette bulunan özel hastanelerin dahi kadroları ile birlikte belirli şartlarda devrine izin veren kanuni düzenlemeler mevcut olduğu gibi, müvekkil Birlik üyesi seyahat acentaları bakımından da seyahat acentası işletme belgesinin devredilebileceği düzenlenmektedir.

1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nun 4'üncü maddesi "*Türkiye'de seyahat acentalığı faaliyeti göstermek için Bakanlıktan işletme belgesi almak zorunludur. İşletme belgesi almak isteyenlerin başvurularına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir. (Değişik üçüncü fıkra:16/4/2020-7244/3 md.) İşletme belgesi bir işletmeye mahsus olmak üzere tüzel kişilere verilir. Bakanlıktan izin almak kaydıyla işletme belgesi acenta unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilir ve devir Bakanlık siciline işlendiği tarihte hüküm ifade eder...*" hükmünü haizdir.

1618 Sayılı Kanun'da seyahat acentasının işletme belgesinin devredilebileceği açıkça düzenlenmekte iken, sağlık turizmi aracı belgesi sahibi seyahat acentalarının yetki belgesinin devredilmesinin yönetmelik ile yasaklanabilmesi normlar hiyerarşisi gereği hukuka aykırıdır.

Sağlık turizmi alanında faaliyette bulunan bir tüzel kişiliğin ticari faaliyetleri esnasında organizasyon yapısının değişmesi, mali durumunun kötüye gitmesi, ülkedeki turizm potansiyeline ilişkin dengelerin değişmesi gibi çok çeşitli nedenlerle yaşayabileceği olası bir ticari sıkıntıya veya herhangi bir nedenle şirketin yönetim organlarının iradesi doğrultusunda, yetki belgesinin, aynı işi yapmaya uygun ve yasal kriterleri karşılayan bir başka tüzel kişiliğe devrinin yasaklanabilmesi her şeyden önce ticari hayatın doğasına aykırıdır.

Söz konusu hüküm ile kamu yararına asıl hizmet edecek düzenleme, yetki belgesinin devrine ilişkin şartları düzenlemek iken; kamu yararına ve 1618 Sayılı Kanun'a aykırı biçimde yetki belgesinin devrinin tamamen yasaklanmasına ilişkin yönetmelik hükmü hukuka aykırıdır.

4) ARACI KURULUŞLAR TARAFINDAN SUNULMAYAN VE ASLA SUNULAMAYACAK OLAN TIBBİ HİZMETLERİN NETİCELERİNDEN ARACI KURULUŞLARIN SORUMLU OLMASINA NEDEN OLAN"Hizmet Standartları" Başlıklı 6'ncı maddesinin 3'üncü fıkrası HUKUKA AYKIRIDIR.

Dava konusu Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan:

"Uluslararası sağlık turistinin ülkemizde bulunduğu süre içinde alacağı sağlık hizmeti ve aracılık hizmetlerinden sağlık tesisi ve aracı kuruluş, sunulan hizmetin türüne bağlı olarak sorumludur. Sunulan sağlık hizmeti sonrası ortaya çıkabilecek komplikasyon ve tıbbi kötü uygulamalar da bu sorumluluk kapsamındadır."

Hükmü ile uluslararası sağlık turistinin ülkemizde bulunduğu süre içinde alacağı sağlık hizmeti ve aracılık hizmetlerinden sağlık tesisi ve aracı kuruluşun hizmetin türüne bağlı olarak sorumlu olduğu, bunun yanında sağlık hizmeti sonrası ortaya çıkabilecek komplikasyon ve tıbbi kötü uygulamaların da bu kapsamda olduğu düzenlenmektedir.

Aracı kuruluşlar sağlık turisti ile refakatçilerinin seyahatlarını organize etmekle birlikte, turist alacağı sağlık hizmetini sunma hak ve yetkisi münhasıran sağlık tesisleridir. Aracı kuruluş tarafından sağlık turistlerine yönelik herhangi bir tıbbi hizmet sunmamaktadır. Bütün tedavi ve tıbbi uygulamalar sağlık tesisi ve sağlık tesisi bünyesinde hizmet veren hekimler tarafından gerçekleştirildiğinden, sunulan tedavi hizmetinden aracı kuruluşların sorumlu tutulabilmesi hukuken mümkün değildir. Sağlık hizmeti

sonrasında ortaya çıkabilecek komplikasyon ve tıbbi kötü uygulamalara ilişkin sorumluluk hukuki illiyet bağı doğrultusunda sağlık tesislerindedir.

Zira aracı kuruluşun sağlık tesisinde sunulan hizmete müdahil olma, sunulan hizmetleri denetleme veya sağlık tesisi tarafından istihdam edilen hekimleri yönlendirme bakımından herhangi bir hak ve yetkisi mevcut değildir.

Aracı kuruluş tarafından verilmeyen ve uzmanlık gerektirmesi nedeniyle verilemeyecek olan sağlık hizmetinin neticelerinden aracı kuruluşun da sorumlu olmasına yol açabilecek nitelikteki söz konusu hüküm hukuka aykırıdır.

5) SAĞLIK TESİSİ VE ARACI KURULUŞLARIN BÜTÜN TİCARİ SIRLARI İLE KİŞİSEL VERİLERİNİN ÖZEL BİR ŞİRKET OLAN USHAŞ'A AİT PORTALA KAYDEDİLMESİ ZORUNLULUĞU GETİREN

"Kayıt ve bildirim" başlıklı 8'inci maddenin 4'üncü,5'inci ve 6'nci fıkraları HUKUKA AYKIRIDIR.

Dava konusu Yönetmeliğin "Kayıt ve bildirim" başlıklı 8'inci maddesinin 4'üncü,5'inci ve 6'nci fıkraları şu şekildedir:

"(4) Sağlık tesisi ve aracı kuruluşlar Portala üye olmak ve veri girişini tam, doğru ve güncel yapmak zorundadır.

(5) Sağlık tesisi ve aracı kuruluşlar, sağlık turizmi amacıyla yurt içinde ve yurt dışında oluşturacakları tüm hizmet birimlerini Portal üzerinden bildirir.

(6) En az biri sorumlu personel olmak üzere uluslararası sağlık turizmi hizmetlerinde görevlendirilen tüm personel aracı kuruluş tarafından Portala kaydedilir."

Yönetmelikte Portal ise *"Bakanlıkça uluslararası sağlık turizmi faaliyetlerinin kayıt, takip, denetim ve gözetimi amacıyla HealthTürkiye adıyla kurulmuş internet portalı"* olarak tanımlanmıştır.

"HealthTürkiye" ifadesi; yukarıda detaylıca açıkladığımız üzere bir özel hukuk tüzel kişisi olarak faaliyette bulunan USHAŞ'ın ticari markasıdır. İnceleme, belgelendirme ve denetlemeye ilişkin geniş yetkilerle birlikte, sağlık tesisi ve aracı kuruluşların USHAŞ'a ait bir marka ismi ile tanımlanan internet portalına kaydolması ve bütün işlemlerini bu portal üzerinden gerçekleştirmesi zorunlu tutulmaktadır. Bu yönüyle Bakanlığa ait bir fiziki ya da sanal bir resmi ortamda tutulması gereken kayıtların ve devlet güvencesi altındaki iletişim kanalları vasıtasıyla gerçekleştirilmesi gereken işlemlerin özel bir şirkete ait marka ve internet portalı üzerinden gerçekleştirilmesi hukuka aykırıdır.

Sağlık turizmi alanındaki temel aktörler olan sağlık tesisi ve aracı kuruluşların sunduğu hizmetlere ve personele ilişkin bütün verilerin bu hususta yeterli teknik altyapısı dahi bulunmayan olmayan özel bir şirkete ait Healthturkiye portalına kaydedilmesi zorunluluğu, hem idare hukuku bağlamında hem de kişisel verilen korunmasına ilişkin mevzuat hükümleri doğrultusunda birçok farklı gerekçe ile hukuka aykırıdır. Söz konusu düzenleme, özel bir şirketin, Türkiye Cumhuriyeti devletine güvenerek ülkemizden sağlık hizmeti alan turistlerin ve refakatçilerinin kişisel verilerine erişim imkanı vermektedir. Bunun yanında örneğin; aracı kuruluşun müşterisinin Kişisel Verilerin Korunması Kanunu bağlamında kişisel verilerin aktarılmasına ve işlenmesine açık izin vermemesi durumunda oluşacak hukuki boşluk da düzenlenmemiştir.

Bu nedenle en temel kanuni düzenlemeler dikkate alınmaksızın, sağlık tesisi ve aracı kuruluşların kendisi ile rekabet edebilecek konumdaki özel bir şirket olan USHAŞ'a ait portala üye olma, ticari sırlarını ve kişisel verilerini bu portala yükleme zorunluluğu getiren söz konusu düzenlemeler hukuka aykırıdır.

6) CİRO VE TİCARİ KAZANÇ TEMELLİ DEĞERLENDİRMELER İLE YETKİ BELGESİNİN ASKIYA ALINMASINA/İPTALİNE OLANAK SAĞLAYAN "Performans Kriterleri ve Değerlendirmesi" başlıklı 9'uncu maddesinin 2'nci fıkrası HUKUKA AYKIRIDIR

Yönetmeliğin 9.1. maddesinde, aracı kuruluş ve sağlık tesislerinin Ek-2'de yer alan performans kriterleri doğrultusunda yılda en az bir kez denetleneceği, yapılan değerlendirme neticesinin portal üzerinden aracı kuruluş ve sağlık tesisine bildirileceği düzenlenmektedir. Bu kapsamda söz konusu hüküm bakımından USHAŞ'ın yetkilendirilmesine ve Portal Kullanma mecburiyetine ilişkin yukarıda açıkladığımız itirazlarımızı tekrar ederiz.

Dava Konusu Yönetmeliğin 9'uncu maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan:

"(2) Performans kriterleri bakımından kısmen yeterli ya da yetersiz olarak değerlendirilen sağlık tesisi ve aracı kuruluş tespit tarihinden itibaren üç ay içinde kontrol değerlendirmesine tabi tutulur. Kontrol değerlendirmesi sonucunda yeterliliğin sağlanamadığının tespiti halinde;

a) Kısmen yeterlilik halinde üç ay,

b) Yetersizlik halinde altı ay,

süreyle yetki belgesi askıya alınır. Yetki belgesi askıya alınan sağlık tesisi ve aracı kuruluşlar, askı süresinin sona ermesinden itibaren üç ay içinde ikinci kontrol değerlendirmesine tabi tutulur. İkinci kontrol değerlendirmesi sonucunda yeterliliğin sağlanamadığının tespiti halinde yetki belgesi iptal edilir."

hükmü ile performans kriterleri olumsuz olarak değerlendirilen sağlık tesisi ve aracı kuruluşların yetki belgesinin iptaline varan ağır yaptırımların düzenlendiği görülmektedir.

Dava Konusu Yönetmelikte belirtilen ve Ek-2'de yer alan performans kriterleri incelendiği takdirde;

-hasta memnuniyeti,

-hasta taleplerine cevap verme süresi,

-randevu bekleme süresi,

-hasta şikayetleri,

-ciro hedefleri ve finansal performans başlıkları altında değerlendirme yapıldığı görülecektir.

Hasta memnuniyeti, hasta taleplerine cevap verme süresi, randevu bekleme süresi ve hasta şikayetlerine göre, detaylandırılmamış subjektif değerlendirmeler ile performans kriteri belirlenmesi hukuka aykırı olduğu gibi; ciro hedeflerini ve finansal performansı yakalayamayan bir şirketin yetki belgesinin iptaline neden olacak düzenlemeler yapılması hukuka aykırılığın boyutunu daha da artırmaktadır.

Özel izinlere ve belgelere dayalı olarak kurulsada dahi, ticaret şirketi olarak kurulan bir işletmenin cirosunun yeterli olmadığı ve yeterli kazanç elde edilmediği gerekçesiyle belgesinin iptal edilebilmesi mümkün değildir. Aksi bir kabul; örneğin yeterli müşterisi olmayan bir otelin cirosunun yüksek olmadığı gerekçesiyle konaklama belgesinin iptal edilebilmesi anlamına gelmekte olup, böyle bir düzenlemenin amacının kamu yararına hizmet etmeyeceği açıktır.

İdare tarafından özel şartlara bağlı olarak verilen bir belgenin iptali, ancak belge sahibi tüzel kişiliğin kuruluş aşamasında belirtilen şartları kaybetmesi durumunda mümkün olabilecektir. Ekonomik gerekçelerle, belirli ciro yeterliliğinin karşılanmadığından bahisle aracı kuruluş ve sağlık tesisinin yetki belgesinin iptali, ticari hayatın olağan akışıyla, yatırım ve risk kavramlarının mahiyeti itibarıyla rekabet hukuka hukukuna, İcra ve İflas Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu'nun genel hükümlerine aykırıdır. Zira işletmenin ekonomik durumunun iyi olmaması sunulan hizmetin de kötü olacağı anlamına gelmemekte olup, bir aracı kuruluş veya sağlık tesisinin mevzuata aykırı ve belge iptalini gerektirecek nitelikteki ağır bir eylemi söz konusu değil ise, salt belirlenen ciro standartlarına ulaşamamış olduğu gerekçesiyle belge iptalinin söz konusu olmaması gerekmektedir. Ekonomik durumu kötü olan, hatta iflas

aşamasına gelmiş bir ticaret şirketinin dahi konkordato, yeniden yapılandırma gibi belirli hukuki enstrümanlarla hayatta kalmasına olanak sağlayan kanuni düzenlemeler mevcut iken, ciro su belirlenen standartların altında kaldığı gerekçesiyle bir şirketin yetki belgesini iptal etmek, piyasayı tekelleştirerek rekabet hukukuna aykırılık teşkil edecektir.

Sağlık turizmi yetki belgesi sahibi bir şirketin mali performansının yeterli olmadığı gerekçesiyle yetki belgesini iptal etmek, söz konusu şirketin sağlık turizmi alanında faaliyet gösterememesi anlamına gelmektedir. Söz konusu hüküm, Yönetmeliğin yetki belgesinin devrini yasaklayan 5'inci maddesinin 5'inci fıkrası ile birlikte değerlendirildiğinde, belki de kaliteli bir hizmet sunan birçok şirketin soyut ve subjektif değerlendirmeler ile iflasına neden olacak niteliktedir. Bu durum da sağlık turistleri ile sektördeki diğer ticari aktörlerin ekonomi ticari itibar kaybı yaşamasına neden olacak, sektörel dengeyi olumsuz etkileyecektir.

7) SOYUT VE SINIRLARI BELİRSİZ GEREKÇELER İHTİVA EDEN BİR YÖNETMELİK HÜKMÜ İLE SUÇ VE CEZA İHDASI MÜMKÜN OLMAYIP, Yönetmeliğin "İdari yaptırım" başlıklı 16'ncı maddesi HUKUKA AYKIRIDIR.

Dava Konusu Yönetmeliğin "İdari yaptırım" başlıklı 16'ncı maddesinde:

"İdari yaptırım

MADDE 16-

(1) Bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uymayanlar hakkında, EK-4 ve EK-5'te yer alan idari yaptırımlar uygulanır.

(2) Yapılan denetimler esnasında, sağlık turistinin tedavisini olumsuz etkileyen, hizmetin devamı halinde sağlığını ve güvenliğini tehlikeye sokan ve hizmetin gecikmeksizin durdurulmasını gerektiren acil ve telifisi güç durumların ortaya çıktığının tespiti halinde yetki belgesi bu durum ortadan kalkıncaya kadar; sağlık tesisi için Bakanlık, aracı kuruluş için USHAŞ tarafından askıya alınır.

(3) Sağlık tesisi ve aracı kuruluş kayıtlarının incelenmesi sonucunda kayıtların uygunsuz olarak tutulduğunun tespit edilmesi durumunda yetki belgesi altı ay süreyle askıya alınır. Aynı fiilin bir yıl içinde tekrarlanması halinde yetki belgesi iptal edilir.

(4) Son bir yıl içinde sağlık turizmi kapsamında faaliyet göstermeyen sağlık tesisi ve aracı kuruluşun yetki belgesi iptal edilir.

(5) Yetki belgesi iptal edilen kuruluşlar için bir yıl süre ile yeni yetki belgesi düzenlenmez."

hükümleri yer almaktadır.

Dava konusu edilen Yönetmeliğin iptali istenen 16'ncı maddesi "İdari yaptırım" başlığını taşımakta ve maddenin tamamında birtakım idari yaptırımlar düzenlemektedir. İdari yaptırımlar; gerek Anayasa Mahkemesi kararlarında gerekse Danıştay kararlarında genel olarak "İdarenin, bir yargı kararına gerek olmaksızın yasaların açıkça verdiği bir yetkiye dayanarak İdare hukukuna özgü yöntemlerle, doğrudan doğruya uyguladığı yaptırımlar" olarak tanımlanmaktadır.

İdari yaptırımların, yasanın açıkça yetki verdiği durumlarda düzenlenebileceği ve idari düzeni korumak, önleyici ve zorlayıcı özellikleri bulunmak ve yasal dayanağı bulunmak gibi özellikleri olması gerektiği açık iken Yönetmeliğin 16'ncı maddesi ile getirilen hükümler bu özellikleri taşımamakta ve dolayısıyla hukuka aykırılık oluşturmaktadır. İdari yaptırımın ölçülü ve ihlale konu fiillerin belirli olması gerektiği kuşkusuz olup; idarenin yaptırım uygularken veya düzenlerken dengenin bozulduğu ve kişi hak ve hürriyetlerini olması gerekenden fazla sınırladığı durumlarda ölçülülükten bahsedilemeyecektir. Yine belirlilik unsurunun oluşabilmesi için; yaptırıma konu eylemin, eylem sonucunda uygulanacak cezanın ve ikincil tüm unsurların en geç eylem sırasında öğrenilebilir ve kuralların tereddüte yer bırakmayacak şekilde belirlenmiş olması gereklidir.

Bu kapsamda herhangi bir kanun hükmüne dayanılarak düzenlenmeyen, uygulanması halinde temel hak ve hürriyetleri kısıtlayıcı nitelikte bulunan, ölçülülük, gereklilik, elverişlilik ve orantılılık ilkelerine açıkça aykırılık oluşturan Yönetmeliğin 16'ncı madde hükmünün iptali gerekmektedir.

-Yönetmeliğin 16. maddesinin 1'inci fıkrasında; belirtilen idari yaptırımlara ilişkin Yönetmeliğin Ek-4 ve Ek-5'te yer alan değerlendirme kriterlerine ilişkin belgelerin içerisinde işbu dava dilekçesi ile hukuka aykırılığını izah ettiğimiz; seyahat acentası olmayan bir aracı kuruluşun seyahat acentasından sadece transfer/konaklama gibi hizmetleri almasının yeterli görülmesi, portala üye olma ve veri girişi yapma zorunluluğu, ücretlerin ayrıntılı dökümüne ilişkin belge ibrazı zorunluluğu gibi birçok husus değerlendirme kriteri olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla aynı gerekçeler ve hukuki sebeplerle 1'inci fıkra hükmü de hukuka aykırıdır.

-Yönetmeliğin 16'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında; USHAŞ'a hukuka aykırı yetkiler veren hükümlere ilişkin itirazlarımız dilekçemizin 2'nci maddesinde detaylıca izah edilmiştir. Ancak 16'ncı maddenin diğer fıkraları da içerdiği soyut ve genel ifadelerle hukuki belirlilik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

-Yönetmeliğin 16'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasında; Sağlık tesisi ve aracı kuruluş kayıtlarının incelenmesi sonucunda kayıtların uygunsuz olarak tutulduğunun tespit edilmesi durumunda yetki belgesinin askıya alınacağı ve tekrarı halinde iptal edileceği hükmü yer almaktadır.

"Kayıtların uygunsuzluğu" gibi genel ve soyut bir ifade ile yetki belgesinin iptaline varan ağır bir yaptırım uygulanabilmesi hukuki belirlilik ilkesi gereği mümkün değildir. Kayıtların uygunsuzluğu değerlendirmesine yol açacak eylemlerin neler olduğu, bu tespitinin nasıl yapılacağı açıkça belirtilerek, kayıtların uygun tutulmadığı tespitine yol açan davranış ve ihmallerin sınırlı sayıda olacak şekilde zikredilmesi ve ihlale konu davranışın niteliği ile orantılı olarak yaptırımlar belirlenmesi gerekirken, söz konusu detayların hiçbirine yer vermeksizin orantısız içimde doğrudan yetki belgesinin askıya alınması yaptırımının düzenlenmesi hukuka aykırıdır.

-Yönetmeliğin 16'ncı maddesinin 4'üncü ve 5'inci fıkrasında ise; son bir yıl içinde sağlık turizmi kapsamında faaliyet göstermeyen sağlık tesisi ve aracı kuruluşun yetki belgesinin iptal edilmesi ile yetki belgesi iptal edilen kuruluşlar için bir yıl süre ile yeni yetki belgesi düzenlenmesini yasaklayan söz konusu hükümler orantılılık ilkesi ile bağdaşmamaktadır.

Sağlık turizmi yetki belgesi alan bir şirketin yasal gereklilikleri karşılayarak bu belgeyi aldığı açık olup, şirketin faaliyette bulunmaması halinde, üstelik yetki belgesi sahibine herhangi bir ihtar ve bildirim yapma zorunluluğu dahi öngörülmezsizin doğrudan belge iptaline karar verilmesi hukuka aykırıdır.

Aynı şekilde yetki belgesi iptal edilen bir tüzel kişiliğin, tekrar yasal şartları sağlaması ve usulüne uygun biçimde başvuruda bulunması halinde ilgili makam tarafından yetki belgesi alabilmesi mümkün olmalıdır. Bu imkanı 1 yıl süre ile de olsa kısıtlayan bir hükmün kamu yararına hizmet etmeyeceği açıktır.

8) ARACI KURULUŞ'A HİZMETİNDEN FAYDALANAN KİŞİLERE SUNDUĞU HİZMETLERİN ÜCRETLERİN AYRINTILI DÖKÜMÜNÜ SUNMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ GETİREN

"Fatura düzenlenmesi ve verilecek belgeler" başlıklı 12'inci maddesinin (b) bendi HUKUKA AYKIRIDIR.

Yönetmeliğin 12'nci maddesinin 1'inci fıkrasında hizmet alan kişinin talebi halinde sağlık tesisi tarafından, fatura ekinde hastaya sunulan sağlık hizmetinin ayrıntılı dökümünü ve birim fiyatlarını gösteren belge düzenleneceği hüküm altına alınmış, söz konusu maddenin (b) bendinde ise düzenleniş amacına aykırı biçimde aracı kuruluşun konaklama, ulaşım,transfer, tercümanlık ve

danışmanlık gibi hizmetler için talep edilen ücretlerin ayrıntılı dökümünü sunma yükümlülüğü getirilmiştir:

"Ayrıca, hizmet alan kişiler tarafından istenildiğinde, aşağıda belirtilen belgelerin de ücretsiz olarak verilmesi zorunludur:

...

b) Aracı kuruluş tarafından;

1) Uluslararası sağlık turisti ile beraberindeki refakatçi ve diğer yakınlarına sunulan konaklama, ulaşım,transfer, tercümanlık ve danışmanlık gibi hizmetler için talep edilen ücretlerin ayrıntılı dökümü."

Tüketicie yönelik sunduğu hizmetlere ilişkin zaten fatura vermek ve mali yükümlölüklerini yerine getirerek vergi mevzuatı kapsamında gerekli belgeleri düzenlemekle yükümlü olan aracı kuruluşların, ayrıca sunduğu hizmetlere ilişkin ücretlerin ayrıntılı dökümünü sunmak mecburiyetinde bırakılması hukuka aykırıdır. Zira dilekçemizin giriş kısmında izah ettiğimiz üzere; aracı kuruluş esasında bir seyahat organizasyonu hizmeti sunmakta olup, konaklama, transfer, bilet satışı, seyahat danışmanlığı gibi münhasıran seyahat acentaları tarafından gerçekleştirilmesi zorunlu faaliyetlerin bir bütün olarak sunulması hali söz konusudur.

Dolayısıyla aracı kuruluşun müşterinin talebine istinaden, sunduğu hizmetlerin neleri kapsadığını gösterir şekilde tek bir fiyat üzerinden müşterisi ile anlaşma yapması yeterlidir. Aksi bir yükümlölük ne tüketicinin korunmasına ilişkin mevzuatta ne de vergi mevzuatında yer almakta iken; bir yönetmelik hükmü ile bu zorunluluğun getirilebilmesi mümkün değildir.

9) YÖNETMELİĞİN YÜRÜRLÜĞE GİRDİĞİ TARİHTEN ÖNCE YETKİ BELGESİ ALMIŞ ARACI KURULUŞ VE SAĞLIK TESİSLERİNE İLAVE YÜKÜMLÖLÜKLER GETİREN,
"Mevcut sağlık tesisi ve aracı kuruluşların uyumu" başlıklı Geçici 1'inci maddesi HUKUKA AYKIRIDIR.

Dava konusu yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesi:

"Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce sağlık turizmi yetki belgesi almış sağlık tesisi ve aracı kuruluşlar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu Yönetmelik hükümlerine uyum sağlamak zorundadır. Bu sürenin sonunda uyum sağlamayanların yetki belgesi iptal edilir." şeklinde düzenlenmiştir.

2017 tarihli Yönetmelik hükümlerine bağlı olarak faaliyette bulunan aracı kuruluş ve sağlık tesislerine, dava konusu Yönetmeliğin tüm hükümlerini kapsayacak şekilde uyum sağlama yükümlölüğü getirilmektedir.

Dava konusu Yönetmelik ile, mülga edilen 2017 tarihli Yönetmelik hükümlerinde var olan birçok hükmün aksine düzenlemeler yapıldığı, aracı kuruluşların seyahat acentası olma zorunluluğunun ortadan kaldırılması, USHAŞ tarafından belgelendirilme, denetlenme ve USHAŞ'ın sistemine entegre olma zorunluluğuna ilişkin oldukça farklı düzenlemelerin bulunduğu hususu nazara alındığında; var olan yasal düzenlemelere göre gerekli izinleri almış ve faaliyette bulunan tüzel kişilere ilave birçok külfet getiren yönetmelik maddesi hukuki öngörülebilirlik şartlarını taşımamaktadır. Eski yönetmelik hükümlerine dayalı olarak faaliyette bulunan tüzel kişiliklerin kazanılmış haklarını yok sayan yönetmelik hükmü hukuka aykırıdır.

C) YÜRÜTMENİN DURDURULMASI TALEBİMİZ HAKKINDA

İYUK 27'inci maddesinin 2'nci bendine göre, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmektedir. Uygulanmakla etkisi tükenen olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir.

Yukarıda detaylı olarak açıkladığımız üzere dava konusu Yönetmeliğin birçok hükmü, mülga edilen yönetmelik hükümlerine aykırı biçimde düzenlenmiş olup, önceki yönetmelik hükümlerine göre faaliyetlerde bulunan, işyeri organizasyonu ile ticari ve mali yapılanmasını önceki yönetmelik hükümlerine göre planlayan kişilikler açısından temelde bir hukuki güvenlik hakkının ihlali hali söz konusudur.

Aracı kuruluşların müvekkil Birlik üyesi seyahat acentaları olma zorunluluğunu ortadan kaldırarak, seyahat organizasyonlarının 1618 sayılı Kanun'a aykırı biçimde seyahat acentası olmayan tüzel kişilikler tarafından gerçekleştirilmesine olanak sağlayan hükümlerin uygulandığı her an sektörde telafisi imkansız zararlar yaratacak niteliktedir.

Bunun yanında daha evvel davalı Bakanlık tarafından sunulan en temel ve kapsamlı kamu hizmetlerinin USHAŞ isimli şirket tarafından görülmesine olanak sağlayan, özel bir şirkete devlet tüzel kişiliği tarafından kullanılması gereken hak ve yetkiler veren yönetmelik hükümleri bir kamu güvenliği problemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Aracı kuruluşların ve sağlık tesislerinin ticari sırlarını, müşterilerinin ve personelinin kişisel verilerini kendisi ile rekabet edebilecek nitelikteki özel bir şirket ile paylaşma ve bu özel şirketin sahibi olduğu portalı kullanma yükümlülüğü getiren, genel ve soyut gerekçelerle, ticari hayatın dinamiklerini ve sektörel faydayı gözetmeksizin, ne olduğu tanımlanmamış kriterlerle, keyfi kullanıma açık biçimde aynı özel şirkete tanınan denetleme ve oldukça ağır yaptırımlar uygulama yetkisinin hukuk mantığı ve yorumu ile açıklanabilmesi mümkün değildir.

Söz konusu hükümlerin sektörel yansımaları neticesinde ülkemizin uğrayacağı itibar kaybı, sektör paydaşlarının ve turistlerin hukuki güvenlik haklarının ihlali ile yaşayacağı maddi ve manevi kayıplar nazara alındığında; kamu yararına hizmet etmeyen ve hukuka aykırı olduğu açık olan dava konusu yönetmelik hükümlerinin gecikmeksizin yürütmesinin durdurulması gerektiği açıktır.

Bu nedenle dava konusu yönetmelik değişikliğine ilişkin davalının savunması alınmaksızın yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini talep etmekteyiz.

HUKUKİ SEBEPLER :

2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu, 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Seyahat Acentaları Yönetmeliği, Seyahat Acentaları Birliği Yönetmeliği ve ilgili mevzuat hükümleri

DELİLLER :

Karşı tarafın sunacağı delillere karşı delil ikame etme hakkımızı saklı tutmak kaydıyla; Davalı USHAŞ'a ait ticaret sicil kayıtları, Bilirkişi incelemesi, Müvekkil Birlik Kayıtları, Davalı İdare Kayıtları ve Her Türlü Yasal Delil

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda arz ve izah edilen sebeplerle, fazlaya ilişkin dava ve talep haklarımız saklı kalmak kaydı ile; 26 Nisan 2025 tarihli ve 32882 sayılı Resmi Gazete'te yayımlanan "Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik" in;

- "Tanımlar" Başlıklı 4'üncü maddenin 1'inci fıkrasının (a) bendinin,
- "Yetki Belgesi" Başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci , 3'üncü ve 5'inci fıkralarının,
- "Hizmet Standartları" Başlıklı 6'ncı maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinin, 3'üncü fıkrasının ve 5'inci fıkrasının,
- Kayıt ve bildirim başlıklı 8'inci maddenin 4'üncü, 5'inci ve 6'nci fıkralarının,
- "Performans Kriterleri ve Değerlendirme" başlıklı 9'uncu maddesinin 1'inci ve 2'nci fıkralarının,
- "Fatura düzenlenmesi ve verilecek belgeler" başlıklı 12'nci maddesinin (b) bendinin,
- "Denetim" başlıklı 15'inci maddenin 3'üncü fıkrasının,
- "İdari yaptırım" başlıklı 16'ncı maddesinin,
- "Mevcut sağlık tesisi ve aracı kuruluşların uyumu" başlıklı Geçici 1'inci maddesinin,

- Öncelikle davalının savunması alınmaksızın YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA,
- Anılı Yönetmelik hükümlerinin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönünden hukuka aykırı olması nedeniyle İPTALİNE,
- İncelemenin duruşmalı olarak yapılmasına,
- Yargılama giderleri ile vekalet ücretinin karşı tarafa yüklenmesine,

Karar verilmesini vekaleten talep ederiz.

Davacı Vekili
Av. Çağla ELHAN

Ek-1: 26 Nisan 2025 tarihli ve 32882 sayılı Resmi Gazete'te yayımlanarak yürürlüğe giren dava konusu "Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik"

EK-2: 13/7/2017 tarihli ve 30123 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik"

Ek-3: USHAŞ'ın Resmi Web Sitesi Dökümü ile HealthTurkey Markasının USHAŞ Adına Tescilli Olduğunu Gösteren Türk Patent ve Marka Kurumu Kayıtları

